

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/212/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818200266
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Beňová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3818200266.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alice Beňovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Ivety Anderlovej v spore žalobkyne Y. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, zastúpenej JUDr. R. R., advokátkou so sídlom v T. F., W.. E. Q. XX/XX, proti žalovanému T., s.r.o., so sídlom v F., T. XX, K.: XX XXX XXX, o určenie, že žalovaná nie je záložným veriteľom žalobkyne na základe záložnej zmluvy č. XXX/XXXX-PTR zo dňa 13.07.2009, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 30. mája 2018, č. k. 12Csp/4/2018-133 takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyňa **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. určil, že žalovaná nie je záložným veriteľom žalobkyne na základe Záložnej zmluvy č. XXX/XXXX-PTR zo dňa 13.07.2009, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Prievidza, katastrálnym odborom, pod V XXXX/XXXX, dňa 10.09.2009. Výrokom II. žalobkyňi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou zo dňa 18.01.2018 domáhala voči žalovanej určenia, že žalovaná nie je záložným veriteľom žalobkyne na základe Záložnej zmluvy č. XXX/XXXX-PTR zo dňa 13.07.2009, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Prievidza, katastrálnym odborom pod V XXXX/XXXX dňa 10.09.2009 a alternatívne, aby súd určil, že záložné právo k nehnuteľnostiam zapísaným: 1. na liste vlastníctva č. XXX, na liste vlastníctva č. XXX na liste vlastníctva č. XXX, v prospech žalovanej ako záložného veriteľa na základe Záložnej zmluvy č. XXX/XXXX-PTR zo dňa 13.07.2009 a ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Prievidza, katastrálnym odborom pod V 3302/2009 dňa 10.09.2009, nevzniklo. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil nasledovný skutkový stav: Uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 9Csp/105/2017-56, zo dňa 26.7.2017, súd neodkladným opatrením uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práv záložného veriteľa a výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby na v bode 1 odôvodnenia tohto rozhodnutia uvedených nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX, LV č. XXX a LV č. LV č. XXX v k. ú. N.. Súčasne súd žalobkyňi uložil povinnosť, aby v lehote 30 dní od doručenia tohto rozhodnutia podala žalobu o určenie platnosti záložnej zmluvy č. XXX/XXXX-PTR zo dňa 13.07.2009. Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 5Co/362/2017-87 zo dňa 06.12.2017 výrok II. uznesenia tamojšieho súdu č. k. 9Csp/105/2017-56, zo dňa 26.07.2017 zmenil tak, že uložil žalobkyňi, aby do 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podala žalobu proti žalovanej vo veci samej. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 12Csp/131/2017-127 zo dňa 14.12.2017, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť vo výroku I. dňa 3.1.2018, súd zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia, že záložná zmluva č. XXX/XXXX-PTR, ktorú uzavrela žalobkyňa ako záložný dlžník, v zastúpení Mgr. F. A., na základe splnomocnenia so žalovanou ako záložným veriteľom dňa 13.7.2009, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Prievidza, katastrálnym odborom pod V

3302/2009 zo dňa 10.09.2009, je neplatná. Žalobu súd zamietol z dôvodu, že určenie existencie právnej skutočnosti (aj že právny úkon je neplatný), odporuje vo svojej podstatnej zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Takéto určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d/ CSP je možné len vtedy, ak to vyplýva z osobitného právneho predpisu. Súd v čase vyhlásenia vyššie uvedeného rozhodnutia nemal žiadnu vedomosť o existencii takéhoto právneho predpisu. Žalobkyňa ako fyzická osoba uzavrela so žalovanou ako obchodnou spoločnosťou, podnikajúcou podľa Obchodného zákonníka, dňa 09.07.2008 ÚZ podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, na základe ktorej sa žalovaná v postavení veriteľa zaviazala poskytnúť žalobkyni úver v sume 10.000 Sk a žalobkyňa sa zaviazala veriteľovi vyššie uvedenú sumu vrátiť zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 8.720 Sk, teda spolu sumu 18.720 Sk v 12-tich mesačných splátkach po 1.560 Sk, počnúc dňom 07.08.2008. Súčasťou ÚZ je aj v nej včlenená dohoda o udelení splnomocnenia, podľa ktorej žalobkyňa splnomocnila advokáta, Mgr. F. A., aby za účelom zabezpečenia pohľadávky žalovanej ako veriteľa z ÚZ, uzatvoril v jej mene záložnú zmluvu podľa § 552 OZ k nehnuteľnostiam, ktoré v čase uzatvorenia záložnej zmluvy sú/budú vo vlastníctve splnomocniteľa. Následne, dňa 13.07.2009, uzavrela žalovaná ako záložný veriteľ so záložcom - žalobkyňou, v zastúpení advokáta Mgr. F. A., Zmluvu o zriadení záložného práva č. XXX/XXXX-PTR. Predmetom záložnej zmluvy bolo zriadenie záložného práva v prospech žalovanej k nehnuteľnostiam, ktorých podielovou spoluvlastníčkou je žalobkyňa a ktoré sú zapísané na LV č. XXX, XXX a XXX pre k.ú. N.. Okresný úrad T., katastrálny odbor, povolil dňa 10.09.2009 pod V XXXX/XXXX vklad vyššie uvedenej záložnej zmluvy do katastra nehnuteľností. Právne vec súd prvej inštancie posúdil podľa § 3 ods. 1, § 22 ods. 2, § 23, § 31 ods. 1, ods. 4, § 37 ods. 1, § 39, § 40 ods. 1, § 46 ods. 1, § 151b ods. 1, § 552 Občianskeho zákonníka; § 31 ods. 1, § 42 ods. 1 až 3 zákona č. 162/1995 Z.z., § 2, § 137, § 159, § 161 ods. 1 a 2, § 230 Civilného sporového poriadku; Vzhľadom na vyslovenie pochybností zo strany žalovanej, či súd má právomoc žalobu prejednať a následne o nej aj rozhodnúť, súd predovšetkým skúmal, či má v zmysle § 3 alebo § 4 CSP právomoc vec prejednať a rozhodnúť. V ust. § 137 CSP sa len demonštratívne uvádza, o akých veciach súdy rozhodujú, teda že rozhodujú aj a najmä o splnení povinností, nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. V právomoci súdu je teda takisto prejednať a rozhodnúť aj spor o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, pričom naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Pokiaľ žalovaná tvrdila, že ust. § 2 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. (Správny súdny poriadok) vylučuje pôsobnosť CSP v predmetnom konaní a že to spôsobuje, že žaloba (aj po jej zmene - súdu však nie je známe, akej) je celkom zjavne nedôvodná, poukazujúc na ust. § 31 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z., podľa ktorého okresný úrad preskúma zmluvu z hľadiska toho, či obsahuje podstatné náležitosti zmluvy, či je úkon urobený v predpísanej forme, či je prevodca oprávnený nakladať s nehnuteľnosťou, či sú prejavy vôle dostatočne určité a zrozumiteľné, či zmluvná voľnosť alebo právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené, či zmluva neodporuje zákonu, či zákon neobchádza a či sa neprieči dobrým mravom, súd uviedol, že sa s týmto právnym názorom žalovanej nestotožňuje, pretože, tak, ako to tvrdila právna zástupkyňa žalobkyne, žalobkyňa sa nedomáha v konaní odstránenia nedostatkov v administratívnom konaní ako sa možno domnievať z tvrdení žalovanej, ale určenia, že žalovaná nie je záložným veriteľom žalobkyne. Podľa § 3 CSP v spojení s § 137 CSP je teda v právomoci súdu tento súkromnoprávny spor medzi stranami prejednať a rozhodnúť. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že neobstojí ani tvrdenie žalobkyne, že predmetné konanie je potrebné pre litispendenciu, resp. z dôvodu res iudicata zastaviť. V tejto súvislosti súd uviedol, že rozsudkom č.k. 12Csp/137/2017, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 3.1. 2018, rozhodol tak, že žalobu žalobkyne o určenie neplatnosti vyššie uvedenej záložnej zmluvy zamietol. Z vyššie uvedených dôvodov nebolo možné toto konanie pre litispendenciu zastaviť (§ 159 CSP). V danej veci bolo teda možné uvažovať len o prípadnej prekážke veci rozsúdenej (res iudicata) podľa § 230 CSP. Je síce pravda, že v tomto spore vystupujú tie isté strany ako i v konaní sp. zn. 12Csp/137/2017 a žalobný návrh žalobkyne vychádza z toho istého skutkového stavu veci, žalobkyňa sa však v tomto konaní domáha úplne iného nároku, než aký si uplatnila už v právoplatne skončenom konaní, a teda meritorne rozhodnutie vo veci sp. zn. 12Csp/137/2017 netvorí prekážku právoplatne skončenej veci vo vzťahu k tejto právnej veci. Z obsahu splnomocnenia daného žalobkyňou Mgr. A., ktoré bolo inkorporované do ÚZ, vyplýva, že toto splnomocnenie malo byť dané na všetky právne úkony, ktoré boli potrebné vykonať za účelom uzatvorenia záložnej zmluvy, ktorou sa zabezpečí záväzok voči veriteľovi na základe ÚZ, pozostávajúci z nesplatennej výšky pohľadávky a jej príslušenstva, vrátane nákladov preukázateľne vynaložených za účelom jej zabezpečenia a vykonania príslušného zápisu. Aj

podľa právneho názoru súdu, je predmetné plnomocenstvo vzhľadom na jeho obsah a formu neplatné z viacerých dôvodov, pričom ide o absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu (§ 37 ods. 1 a § 39 OZ). Plnomocenstvo predovšetkým vôbec neobsahuje špecifikáciu nehnuteľností, ktoré majú byť predmetom zálohy. Formulácia, že predmetom zabezpečenia záväzku sú nehnuteľnosti, ktoré sú v čase uzatvorenia záložnej zmluvy vo vlastníctve splnomocniteľa alebo ktoré sú podľa katastrálneho portálu zapísané na listoch vlastníctva, tvoriacich prílohu zmluvy o úvere, je neurčitá, vágna a nejasná a teda predmet vo vzťahu k zabezpečeniu zmluvy je neurčitý. Obsahom splnomocnenia by mali byť tie isté náležitosti označenia nehnuteľností, ako ich vyžaduje zákon pre zmluvu v súlade s ust. § 42 zákona č. 165/1992 Zb.. V predmetnom splnomocnení nehnuteľnosti, vo vzťahu ku ktorým by sa mala uzavrieť záložná zmluva, nie sú identifikované a tak ani splnomocniteľ a ani splnomocnenec v čase uzavretia ÚZ nemohli objektívne vedieť, čo by malo byť predmetom zálohy, čo spôsobuje nemožnosť uzavretia platnej záložnej zmluvy. Žalovaná nespochybnila tvrdenia žalobkyne, resp. jej právnej zástupkyne, a síce, že údaje do predtlačenej formulára ÚZ spisoval zástupca veriteľa, pričom žalobkyňa zmluvu len podpísala a preto súd uveril tvrdeniu žalobkyne, že táto nemala možnosť prejavíť svoju slobodnú vôľu pri výbere advokáta s poukazom na § 20 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a že výber splnomocnenca bol v réžii žalovaného bez ohľadu na vôľu žalobkyne. Navyše, v ÚZ absentuje dátum udelenia splnomocnenia splnomocnencovi splnomocniteľom. Dohoda o splnomocnení je neplatným právnym úkonom aj pre rozpor záujmov zástupcu a zastúpeného podľa § 22 ods. 2 (ďalej aj „OZ“) v spojení s § 39 OZ a pre nedostatok požadovaných náležitostí platného právneho úkonu podľa § 37 ods. 1 OZ. Právny úkon, urobený splnomocneným zástupcom na základe neplatného plnomocnenia, spôsobuje, že aj zmluva o zriadení záložného práva je absolútne neplatná. Akékoľvek ďalšie úkony záložného veriteľa sú preto neplatné a sú obmedzením práv žalobkyne. Žalobkyňa nemá vedomosť o realizácii dražby, nemá vedomosť o tom, aká dražobná spoločnosť má dražbu realizovať, nebol jej doručený posudok na nehnuteľnosti a vzhľadom na predchádzajúce špekulatívne a šikanózne správanie žalovanej má dôvodnú obavu o seba, svoje zdravie, a svoj majetok a domáha sa spravodlivej ochrany svojich práv. Súd mal za to, že je daný naliehavý právny záujem na podaní žaloby o určenie, že žalovaná nie je záložným veriteľom žalobkyne na základe predmetnej záložnej zmluvy, od ktorej odvodzuje žalovaná svoje práva, ktoré nikdy nemohla nadobudnúť. Žalobkyňa nemá inú možnosť, ako dosiahnuť zmenu zápisu na listoch vlastníctva a dosiahnuť nápravu poškodených práv. Žalobkyňa aj napriek nariadenému neodkladnému opatreniu sa stále nachádza v stave právnej neistoty, pretože právny stav nezodpovedá stavu skutkovému a jej práva sú permanentne ohrozované. Ust. § 137 CSP len demonštratívne uvádza, o čom môže. Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobe v celom rozsahu ako dôvodnej vyhovel. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 262 ods. 1 a 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v celom rozsahu vo veci úspešná, preto jej súd priznal voči neúspešnej žalobkyni právo na náhradu trov konania v plnej výške, 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Uviedol, že v odôvodnení rozhodnutia súd musí stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil. Zároveň mal súd dbať na to, aby odôvodnenie rozhodnutia bolo presvedčivé. Odôvodnenie predmetného rozhodnutia podľa žalovaného tieto zákonom stanovené podmienky nespĺňa. Ďalej uviedol, že ustanovenie § 137 CSP písm. c/ pripúšťa určovacie žaloby len vo vzťahu k právam a vo vzťahu k právnym skutočnostiam len v prípade, ak to predpokladá osobitný predpis (napr. dobrovoľná dražba, uznesenie valného zhromaždenia kapitálovej spoločnosti, skončenie pracovného pomeru). Čo sa týka obligatórnej podmienky určujúcej žaloby, žalovaný uvádza, že takáto žaloba nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami v zmysle § 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Určenie existencie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Určenie existencie/neexistencie právnej skutočnosti odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Takéto určenie právnej skutočnosti ako to vyplýva z ustanovenia § 137 písm. d) CSP je možné len vtedy ak to vyplýva z osobitného právneho predpisu, pričom určenie, že žalovaná nie je záložným veriteľom žalobkyne podľa žalovaného nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Okresného súdu v Žiline, sp. zn. 17Csp/52/2016 zo dňa 7.6.2017. Žalovaný má za to, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení či tu právo je alebo nie je, ak už k porušeniu práva došlo. Svoju argumentáciu opiera o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. Cdo/251/2015 zo dňa 16. marca 2016a poukazuje aj na rozhodnutie

Okresného súdu Levice sp. zn. 7C/681/2015 zo dňa 24.11.2017. Žalovaný bol toho názoru, že v prípade ak by súd určil, že žalovaná nie je záložným veriteľom žalobkyne na základe záložnej zmluvy nevyriešilo by to aj tak s konečnou platnosťou stav právnej neistoty medzi sporovými stranami. Pretože definitívne vyriešiť danú otázku, či bolo plnené na existujúci alebo neexistujúci záväzok, možno len v konaní o návrhu na plnenie. Rozhodnutie o určení, že žalovaná nie je záložným veriteľom žalobkyne na základe záložnej zmluvy (ak by to bolo vôbec možné) v tomto konaní, by nevytvorilo pevný právny základ pre vzťah strán a bolo by iba predpokladom ďalšej žaloby na prípadné vydanie bezdôvodného obohatenia, respektíve v prípade platnosti zmluvy na plnenie zo zmluvy, jednou zo sporových strán. Mal za to že v prípade ak súd určí, že žalovaná nie je záložným veriteľom žalobkyne na základe záložnej zmluvy, nezaloží takýto rozsudok s konečnou platnosťou všetky práva a povinnosti medzi sporovými stranami, až rozsudok na plnenie môže s konečnou platnosťou upraviť pomery medzi sporovými stranami a preto nie je splnený základný predpoklad určovacej žaloby. Ďalej uviedol, že v ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka je obsiahnutý demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok, medzi ktorými je spomenutá napr. rozhodcovská zmluva na rozdiel od zmluvy záložnej. Prípustnosť uzatvorenia záložnej zmluvy v súvislosti so zmluvou spotrebiteľskou vyplýva aj z ust. § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka. Pre právnu úpravu katastra nehnuteľností je charakteristická zásada intabulácie, zásada verejnosti, zásada voľnosti, zásada legality atď., v dôsledku čoho podľa žalovaného nemožno mať pochybnosti o vedomosti žalobcu, že na nehnuteľnosti patriacej do jeho vlastníctva bolo zriadené záložné právo. Žalovaný mal za to, že je oprávneným záložným veriteľom na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, ktorej vklad bol povolený pod č. V XXXX/XXXX. Zároveň poukázal na skutočnosť, že nadobudnutím vlastníckeho práva nedochádza k zániku záväzkov in rem, t. j. záložnej zmluvy. Dochádza len k zmene vlastníkov predmetnej nehnuteľnosti, čo však nemení na skutočnosti zriadenie záložného práva. Nebol tak naplnený žiadny obligatórny predpoklad pre zánik záložného práva, pretože zabezpečená pohľadávka nezanikla. Žalovaný sa zároveň domnieval, že ide o naplnenie čl. 5 CSP, teda o zjavné zneužitie práva, ktoré nepožíva právnu ochranu. Poukázal na neodstrániteľnú prekážku konania, ktorú predstavuje existencia veci rozhodnutej, a nemožno rozhodovať opäť. Jedná sa o procesne vyjadrenie ústavnoprávnej zásady ne bis in idem. Existencia prekážky právoplatnej rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex officio. Pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci je potrebné naplnenie dvoch obligatórnych podmienok a tým je totožnosť osôb a totožnosť predmetu konania. Nie je sporné, že medzi tými istými účastníkmi konania už bolo právoplatne rozhodnuté a to Rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 12Csp/131/2017 zo dňa 14.12.2017, v právnej veci medzi žalobkyňou a žalovaným T., s.r.o., o určení neplatnosti Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, ktorej vklad bol povolený pod č. V 3302/2009, ktorá je aj predmetom tohto konania, pričom Okresný súd Prievidza žalobu žalobcu zamietol. Na základe uvedeného je podľa žalovaného naplnený predpoklad pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci medzi tými istými účastníkmi konania žalobkyňou a žalovaným, s tým istým predmetom konania a to určujúcej žaloby. Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietla v celom rozsahu. Zároveň žalovaný žiadal úhradu trov konania, ktorý mu vznikli, vrátane trov odvolacieho konania.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že sa v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktoré je vecne a právne správne a navyše spravodlivé a poskytuje spravodlivú ochranu žalobkyni. Napadnuté rozhodnutie podľa žalobkyne splňa všetky požiadavky, ktoré na neho kladie zákon a je naplnením práva na súdnu ochranu. Odvolanie žalovaného podľa žalobkyne neobsahuje žiadne skutkové tvrdenia, s ktorými by sa súd prvej inštancie už nevysporiadal v konaní. Žalobkyňa preukázala, že má na požadovanom určení naliehavý právny záujem, s čím sa stotožnil aj súd. Súd sa tiež vysporiadal s námietkou litispendencie a res iudicata. Žalobkyňa žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny, vrátane rozhodnutia o trovách konania a priznal žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu 100 %.

4. Žalovaný v písomnej replike k vyjadreniu žalobkyne uviedol, že sa už dostatočne vyjadril ku všetkým relevantným skutočnostiam prostredníctvom svojho odvolania zo dňa 13.06.2018, na ktorom trvá v celom rozsahu. Nakoľko žalobca vo svojom vyjadrení neuvádzal žiadne nové skutočnosti, žalovaný považuje obsah svojho písomného odvolania za dostačujúci.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ani to nevyžadoval dôležitý verejný záujem, v spojení § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru,

že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

6. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 až 194 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval.

7. Odvolacie námietky žalovaného vo veci samej boli totožné s námietkami, ktoré uplatnil pred súdom prvej inštancie, súd prvej inštancie sa s týmito v odôvodnení svojho rozhodnutia dôsledne vypořiadal a tieto preto nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní totiž neboli tvrdené také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Nakoľko odvolací súd sa s odôvodnením napadnutého rozsudku stotožňuje, v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP na odôvodnenie napadnutého rozsudku odkazuje a v súvislosti s odvolacím námietkami žalovaného uvádza nasledovné:

8. Podľa § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

9. Uvedené ustanovenie pripúšťa žalobu smerujúcu k určeniu, či tu právo je, alebo nie je, len za podmienky, že na takomto určení je naliehavý právny záujem. Právny záujem ako podmienka úspešnosti žaloby o určenie musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže dosiahnuť odstránenie právnej neistoty (spornosti) a ochranu práv a oprávnených záujmov práve navrhovaným určením. Určovacia žaloba je spravidla prípustná v prípade spornosti v právnych vzťahoch evidovaných katastrom nehnuteľností. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, žalobkyňa má na určení neexistencie záložného práva naliehavý právny záujem, pretože takéto súdne rozhodnutie je podkladom na vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností. Rozsudok súdu o neexistencii záložného práva je spôsobilou listinou na zápis v katastri nehnuteľností záznamom bez ďalšieho a túto listinu je povinný kataster akceptovať.

10. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je dôvodná argumentácia žalovaného, týkajúca sa procesnej prípustnosti žaloby o určenie právnej skutočnosti (neplatnosti právneho úkonu - záložnej zmluvy) podľa § 137 písm. d) CSP, pretože v súdnej veci o taký prípad nejde. Odvolací súd dáva do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR publikovaný pod č. 32/2011 a rozsudok Najvyššieho súdu SR publikovaný pod č. 3/2015 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, z ktorých vyplýva, že v prípade, ak má právna otázka, o ktorej má byť rozhodnuté na základe žaloby o určenie, povahu otázky predbežnej vo vzťahu k inej právnej otázke, nie je daný naliehavý právny záujem na určení tejto predbežnej otázky, ak je možné priamo žalovať na určenie existencie alebo neexistencie samotného práva, tak ako to napokon urobila i žalobkyňa v súdnej veci.

11. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie sa správne vysporiadal i s predbežnou otázkou neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že v texte zmluvy o úvere uzavretej medzi stranami dňa 09.07.2008 a vyhotovenej formou predtlačky, je okrem iného uvedený text, z ktorého vyplýva, že dlžník, t.j. žalobkyňa ako splnomocniteľka splnomocňuje advokáta vybraného zo zoznamu advokátov vedeného Slovenskou advokátskou komorou Mgr. F.a okrem iného aby za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa uzatvoril v jeho mene záložnú zmluvu k nehnuteľnostiam, ktoré sú v čase uzatvorenia záložnej zmluvy vo vlastníctve žalobcu. Takto formulované plnomocenstvo súd prvej inštancie správne posúdil ako neurčité v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka, a teda neplatné. Splnomocnenie na právny úkon o právach k nehnuteľnostiam, v danom prípade k záložnej zmluve, by malo i podľa názoru odvolacieho súdu obsahovať totožný predmet ako zmluva, t.j. obsahom splnomocnenia by mali byť tie isté náležitosti označenia nehnuteľnosti, ako ich vyžaduje zákon pre zmluvu o zriadení záložného práva, s prihliadnutím i na ustanovenia katastrálneho zákona (viď napr. i rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Sžo/58/2010 zo dňa 09.11.2010). Podľa predmetnej plnej moci žalobkyňa splnomocnila uvedeného advokáta, aby v jeho mene uzatvoril záložnú zmluvu, k nehnuteľnostiam, ktoré v čase vzniku záložnej zmluvy sú v jeho vlastníctve, alebo ktoré sú podľa katastrálneho portálu www.katasterportal.sk zapísané na listoch vlastníctva tvoriacich prílohu zmluvy o úvere, v prospech záložného veriteľa (žalovaného), a teda v podstate ani splnomocnenec,

ani splnomocniteľ v čase uzatvárania dohody o splnomocnení nevedeli, či a s akými konkrétnymi nehnuteľnosťami sa bude nakladať, teda ku ktorým má byť zriadená záložná zmluva. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa sa s týmto advokátom nestretla a išlo o predtlačенú formulárovú zmluvu, ktorú žalobkyni predložil žalovaný ako veriteľ, nemožno ani vysloviť, že by žalobkyňa prejavila slobodnú vôľu pri výbere advokáta, ktorý by hájil jej záujmy, tak, ako to predpokladá zastúpenie na základe plnomocenstva podľa § 31 a nasl. Občianskeho zákonníka. Záveru súdu prvej inštancie v predbežnej otázke o neplatnosti plnomocenstva, obsiahnutého v zmluve o úvere zo dňa 09.07.2008 a z toho vyplývajúcej neplatnosti záložnej zmluvy zo dňa 13.07.2009, niet potom čo vytknúť. Vzhľadom k tomu, že zmluva o zriadení záložného práva je neplatným právnym úkonom, bola žaloba v celom rozsahu opodstatnená.

12. K námietke žalovaného o tom, že v predmetnej veci bola daná existencia prekážky právoplatnej rozhodnutej veci, keďže medzi tými istými účastníkmi konania už bolo právoplatne rozhodnuté, a to Rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 12Csp/131/2017 zo dňa 14.12.2017, v právnej veci medzi žalobkyňou a žalovaným T., s.r.o., o určenie neplatnosti Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, ktorej vklad bol povolený pod č. V XXXX/XXXX, ktorá bola aj predmetom tohto konania, pričom Okresný súd Prievidza žalobu žalobcu zamietol, odvolací súd uvádza, že súd v tomto rozhodnutí dospel k zamietnutiu žaloby v dôsledku toho, že žalobkyňa sa v predmetnej veci domáhala určenia právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) CSP, a teda nie určenia, či tu právo je alebo nie je podľa § 137 písm. c) CSP, pričom v čase rozhodovania súd dospel k záveru, že takáto žaloba o určenie právnej skutočnosti nie je prípustná, keď domáhať sa určenia právnej skutočnosti nevyplýva z osobitného predpisu. Naproti tomu je však potrebné odlišiť konanie o určenie, že žalovaná nie je záložným veriteľom žalobkyne, keď v tomto konaní sa žalobkyňa domáhala určenia, či tu právo je alebo nie je. Z tohto dôvodu nejde o totožný predmet konania, a teda ani o prekážku veci rozhodnutej tak ako uviedol aj súd prvej inštancie.

13. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

14. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods.1, § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bola úspešná žalobkyňa. Odvolací súd preto žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).